

Til representantskapets medlemmer
Til kommunene ved kommunedirektør
Til styrets medlemmer for orientering

Innkalling til representantskapsmøte og eiermøte i Vestfoldmuseene IKS

Dato: Fredag 12. desember 2025

**Kl.: 09:00-11:00 representantskapsmøte
11:00-12:00 eiermøte**

Sted: Hinderveien 10, Sandefjord, møterom «Asta» i 2. etg.

I eiermøte på slutten gis det generelle orienteringer fra direktør bla. om arenaene. Det serveres også lunsj.

Vedtaksaker

- Sak 09.25 Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Sak 10.25 Godkjenning av protokoll fra representantskapsmøtet 13. juni 2025
- Sak 11.25 Valg av to representanter til å undertegne protokollen
- Sak 12.25 Strategi 2026-2029
- Sak 13.25 Justert drifts- og investeringsbudsjett 2025
- Sak 14.25 Drifts- og investeringsbudsjett 2026
- Sak 15.25 Økonomiplan 2026-2029
- Sak 16.25 Drammen kommune melder uttreden av IKS'et (*ettesendes*)
- Sak 17.25 Eventuelt

Det arrangeres to møter for representantskapet i 2026. Forslag til datoer er **12. juni** og **11. desember**.

På vegne av representantskapets leder Ellen Eriksen,
med vennlig hilsen
direktør Lene Walle
Vestfoldmuseene IKS

Sak 09.25 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling til representantskapsmøte sendes ut fredag 31. okt. seks uker i forkant av møtet.

Forslag til vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Sak 10.25 Godkjenning av protokoll fra representantskapsmøtet 13. juni 2025

Protokollen fra representantskapsmøtet den 13. juni 2025 er signert digitalt og ligger vedlagt i innkallingen for endelig godkjenning.

(Det gjøres oppmerksom på at digitale signaturer av sikkerhetsmessige teknisk og juridisk hensyn ikke er synlige når dokumenter settes sammen. Protokollen er derfor vedlagt utsendelsen separat.)

Forslag til vedtak

Protokollen fra representantskapsmøtet den 13. juni 2025 godkjennes endelig.

Sak 11.25 Valg av to representanter til å undertegne protokollen

I henhold til IKS-lovens § 9 står blant annet «Protokollen underskrives av møtelederen og to av representantskapets medlemmer som velges ved møtets begynnelse.»

Forslag til vedtak:

Til å undertegne protokollen i tillegg til leder, Ellen Eriksen, velges;
og

Sak 12.25 Strategi 2026-2029

Vestfoldmuseene justerer sin strategi årlig. Strategien er et levende dokument som hensyntar interne og eksterne påvirkninger på selskapets rammebetingelser. Vestfoldmuseenes styre godkjente den 18.09.2025 **Strategi 2026-2029** for beslutning i representantskapet 12.12.2025.

Strategidokumentet inneholder som tidligere år beskrivelse av hvem vi er, vårt samfunnsoppdrag, visjon og verdier, samt mål og ambisjoner. Vi fastholder på fokusområdet bærekraft og våre prioriterte bærekraftmål. De overordnede målene ligger fast ettersom disse i stor grad styres av sentrale føringer for museums-Norge, og vi rapporterer i detalj på disse i de årlige budsjettsøknadene til staten. Endringene i den nye strategien ligger i mindre justeringer i ambisjonene for 2029, og ellers i de nye tiltakene for 2026.

Proessen med den nye strategien startet i desember 2024 med et felles strategiseminar for museets styre og ledergruppe. Videre arbeid ble utført av ledergruppen, og i prosessen har både ansatte og eiere gitt innspill.

Strategi 2026-2029 publiseres på vår hjemmeside etter representantskapets vedtak.

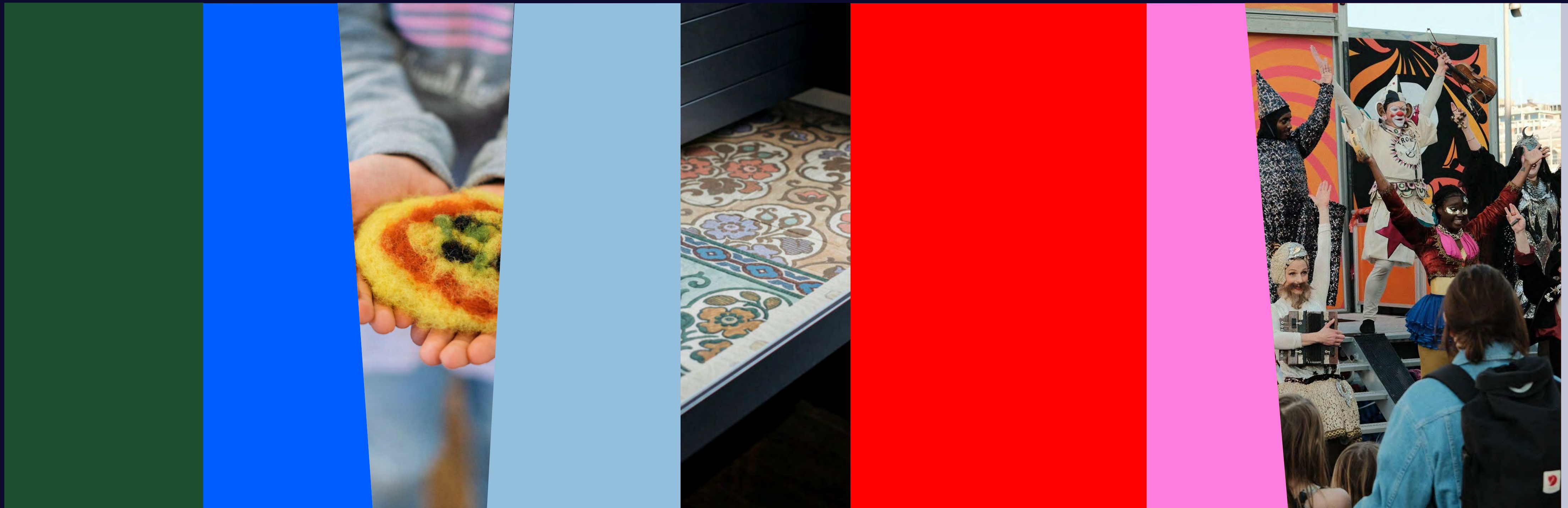
Forslag til vedtak

Strategi 2026-2029 vedtas.

Vedlegg: Strategi 2026-2029

Strategi 2026-2029

Vestfoldmuseene IKS

Forord

Vestfoldmuseene IKS sin visjon er å alltid være aktuelle. Dette betyr at vi tar tak i problemstillinger som er viktig for folk i dag, og bruker vår kompetanse, samlinger og arenaer til å belyse disse problemstillingene slik at de forhåpentligvis blir lettere å håndtere.

Et eksempel er samlingen av jernovner som vi formidler på Jernverket Eidsfoss. Disse jernovnene forteller om 300 år med innovasjon; arbeidet med å finne løsninger på menneskers behov, og omgivelsenes vekslende evne til å dekke disse. Når vi nå skal fornye denne utstillingen er det naturlig å se dagens omfattende energibehov i sammenheng med klima og bærekraft.

Dagens museum har svært andre krav til seg enn for få år siden. Museene får størstedelen av tilskuddet fra det offentlige og offentlighetens forventning til oss er ikke lenger kun å samle, bevare og formidle tidligere tiders levd liv. Vi er i stor grad blitt et instrument for samfunnets utvikling ved at vi tilbyr skoleundervisning, bidrar til integrering og innenforskap og formidler vanskelige problemstillinger knyttet til kjønnsroller, identitet, krig, konflikt, klima, miljø, osv. Vi er forventet å gi kunst- og kulturopplevelser som ikke bare er fine der og da, men som gir de besøkende en dypere kunnskap som er med å sikre en bærekraftig utvikling av det samfunnet vi alle er en del av.

Dette er ingen liten oppgave for museene, og vi har vel alle en erkjennelse av at her får vi gjøre det beste vi kan, med de ressurser vi har!

I Vestfoldmuseene har vi jobbet godt med ulike måter å tilnærme oss de nye forventningene på. Haugar kunstmuseum i Tønsberg har hatt utstillinger som har problematisert kjønn og identitet. Hvalfangstmuseet har sluttet å snakke om fangstmetoder og begynt å se på det sterkt problematiske ved hvalfangsten, bl.a. den nære utryddelsen av verdens største dyr, blåhvalen.

Formidlingen av det forferdelige som skjedde rundt deportasjonen av jødiske vestfoldinger under andre verdenskrig fortsetter i prosjektet «Det angår også deg». Det er viktig at institusjonene våre ikke har berøringsangst for vanskelige historier, særlig når samtiden utfordrer oss. Det er nettopp da vi skal vise oss historiebevisste i vår tilnærming.

Å jobbe med slike problemstillinger krever rett kompetanse og økonomi, men ikke minst krever det menneskelig mot, kollegial støtte og faglig samarbeid. Det er ofte svært krevende for våre ansatte å jobbe med disse vanskelige problemstillingene, ikke minst med tanke på dagens debattklima.

Jeg er stolt av ansatte i Vestfoldmuseene som løfter mange og vanskelige aktuelle tema. Høstseminarene våre som vi har avholdt de fire siste årene er ment å gi oss ny kompetanse og støtte til å ta de rette valgene.

I Strategien 2026-2029 belyser vi ambisjoner og konkrete mål i fireårsperioden, i tillegg til å vise konkrete tiltak for 2026. Det er ofte vanskelig å finne rett nivå på tiltakene for en så omfattende virksomhet som vår. Ordinære driftsoppgaver følges opp av enkeltavdelingene og står ikke i strategien. Men også driftsoppgavene bidrar inn i vårt arbeid for å nå målene, så alt henger sammen med alt.

Jeg ønsker god lesing av strategien. Den gir et godt bilde av Vestfoldmuseene, hva vi ønsker å oppnå de nærmeste årene og hvordan vi skal komme dit.

Direktør Lene Walle

Dette er oss

Vestfoldmuseenes eiere

Vestfoldmuseene IKS ble opprettet som et interkommunalt selskap i 2009, ved sammenslåingen av museer og arkiv i Vestfold.

Eierandelene er fordelt som følger:

Vestfold fylkeskommune (36%)

Sandefjord kommune (16%)

Tønsberg kommune (16%)

Larvik kommune (16%)

Horten kommune (8,5%)

Holmestrand kommune (4,5%)

Færder kommune (1,5%)

Drammen kommune (1,5%)

Selskapets øverste myndighet er representantskapet.

[Aluminiummuseet](#)

[Berger museum](#)

[Haugar kunstmuseum](#)

[Hvalfangstmuseet](#)

[Jernverket Eidsfoss](#)

[Larvik museum](#)

[Midgard vikingsenter](#)

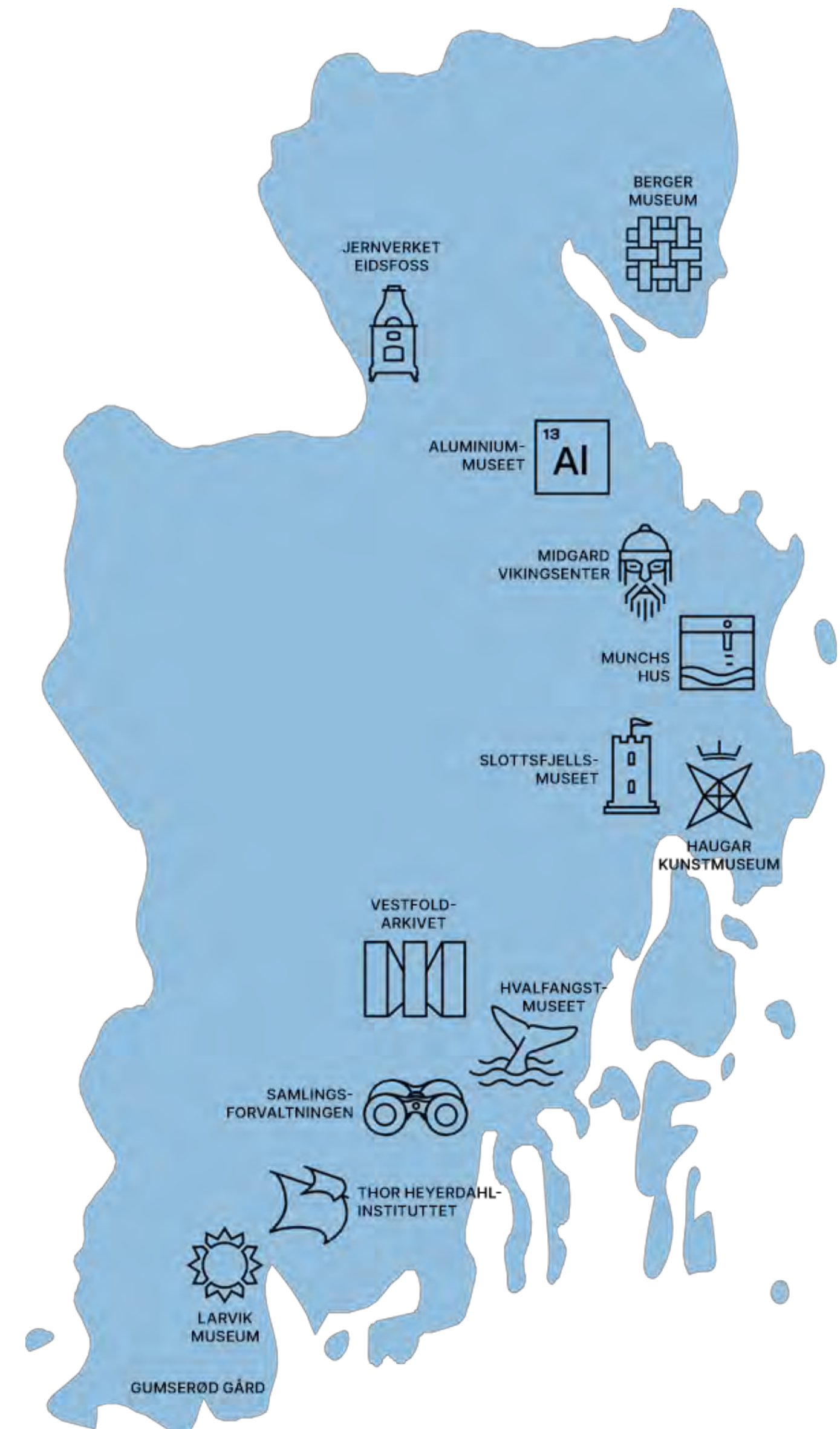
[Munchs hus](#)

[Samlingsforvaltningen](#)

[Slottsfjellsmuseet](#)

[Thor Heyerdahl-instituttet](#)

[Vestfoldarkivet](#)

www.vestfoldmuseene.no

Vårt samfunnsoppdrag

Arkivets og museenes samfunnsoppdrag er å samle inn, forvalte, bevare, utvikle, forske på, tilgjengeliggjøre og formidle samfunnets arkiver, materiell og immateriell kunst og kulturarv. Vi dokumenterer og samler for hele samfunnet, og gir kunnskapsbaserte opplevelser hvor målet er at alle skal føle seg inkludert og representert. Vi jobber kontinuerlig med vår rolle som demokratisk bærebjelke, hvor innsikt og kunnskap er vår fremste arbeidsredskap. Vi lager utstillinger og arrangementer som engasjerer og utfordrer publikum, samt jobber tett med lokalsamfunnet for å skape relevante og meningsfulle opplevelser. Vårt samfunnsoppdrag er forankret i internasjonale arkiv- og museumsetiske regelverk (ICA og ICOM):

Et museum er en ikke-kommersiell, permanent institusjon i samfunnets tjeneste, som forsker på, samler, konserverer, fortolker og formidler materiell og immateriell kulturarv. Museene er åpne for publikum, tilgjengelige og inkluderende, og fremmer mangfold og bærekraft. De opererer og kommuniserer etisk og profesjonelt, legger til rette for bred deltakelse fra samfunnet og tilbyr varierte opplevelser for utdanning, underholdning, refleksjon og kunnskapsdeling.

ICOMs internasjonale museumsdefinisjon (2022)

Arkiver dokumenterer beslutninger, handlinger og minner. Arkiver er en unik og uerstattelig arv som overføres fra generasjon til generasjon. Arkiver forvaltes fra de blir til, for å bevare deres verdi og meningsinnhold. De er autoritative informasjonskilder som understøtter pålitelige og transparente administrative prosesser. De spiller en vesentlig rolle i samfunnsutviklingen ved at de sikrer og bidrar til individets og fellesskapets hukommelse. Åpen tilgang til arkiver beriker kunnskapen om samfunnet, fremmer demokrati, beskytter innbyggernes rettigheter og bedrer livskvaliteten.

Verdenserklæring om arkiver (2011), ICA og UNESCO

Vår visjon:

Alltid aktuelle

Visjonen om å være alltid aktuelle ligger til grunn for alt vi er, og alt vi gjør. Når vi videreutvikler samlingene, forsker eller formidler, så gjør vi det med utgangspunkt i problemstillinger som er aktuelle i dag.

Vår formidling er inkluderende, og vårt mangfoldige publikum opplever at utstillinger og øvrige formidling fremmer nye perspektiver. Vi formidler relevante samfunnsmessige sammenhenger og problemstillinger som gir økt forståelse og innsikt.

Vår rolle som «demokratisk bærebjelke» i samfunnet fordrer at vi arbeider systematisk med mangfold, inkludering, demokrati og bærekraft.

Våre arenaer er attraktive, våre utstillinger, arrangementer og aktiviteter relevante, og våre arkiv og samlinger skal utvikles slik at vi dokumenterer samfunnet og samfunnsutviklingen på en god måte.

Vi tar del i samfunnets digitale transformasjon. Det innebærer at vi tilbyr formidling, forskning og kunnskapsutvikling på digitale plattformer.

Foto: Innlegg på Kulturytring 2025
Fotograf: Karianne S. Vindenes

Kjerneverdier

Vestfoldmuseene har engasjerte og kompetente ansatte som brenner for arkivene og museenes samfunnsoppdrag. Vi er profesjonelle og effektive og tar ansvar på en mengde områder som bidrar sterkt i formidling og sikring av regionens kulturarv.

Vi etterlever følgende verdier i vårt arbeid:

Dynamiske

Vi er initiativrike og handlekraftige. Vi tar plass og sikrer at kunst og kulturarv aktualiseres og har gode kår.

Relevante

Vi belyser aktuelle temaer og stiller kritiske spørsmål. Vi fremmer demokrati og påvirker samfunnsutviklingen.

Inkluderende

Vi er tilgjengelige, synlige og i dialog. Hos oss skal alle føle seg velkommen og ivaretatt.

Verdifulle

Vi forvalter, forsker og formidler i et langsiktig perspektiv. Vi skaper opplevelser som beriker samfunnet.

Bærekraft

Vestfoldmuseene har valgt ut seks bærekraftsmål som førende i vår strategi for våre museer og arkiv. De svarer til sammen ut de tre bærekraftdimensjonene: Klima og miljø, økonomi og sosial bærekraft. Det er under dimensjonen *Sosial bærekraft* at Vestfoldmuseene kan gjøre størst forskjell.

Vestfoldmuseenes retningslinjer for bærekraft og mangfold finner du på [Vestfoldmuseenes hjemmesider](#).

Vestfoldmuseenes seks utvalgte bærekraftsmål:

- 3. God helse og livskvalitet
- 4. God utdanning
- 11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- 12. Ansvarlig forbruk og produksjon
- 16. Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner
- 17. Samarbeid for å nå målene

Måltall 2026

- 175 000 fysisk besøkende
- 5 % økning andel betalende besøkende
- 78 000 følgere i sosiale medier totalt
- 217 000 følgere i andre digitale kanaler
- 5 % øking av egeninntekter
- 75 % av medieinnsalg gir resultater
- 10 % økning i selskap og utleie
- 20 000 elever nås gjennom DKS og andre pedagogiske opplegg, digitalt og fysisk
- 150 ordnede hyllemeter privatarkiver
- 50 000 nye filer tilgjengeliggjorte i Digitalarkivet
- 750 nye objekter tilgjengeliggjort på DigitaltMuseum
- 10 000 nye publiserte foto i FotoWeb

Foto: Georg Aamodt

Mål og ambisjoner

Ambisjonene viser hva vi langsiktig strekker oss etter. Ambisjonene er avhengig av forankring hos eierne for å oppnå fremdrift og gjennomføring. Forsvarlig finansiering er en forutsetning. Fortsatt prioritert ressursutnyttelse på tvers i Vestfoldmuseene er viktig for effektiv bruk av kompetanse og økonomiske synergieffekter.

1. Vi har trygg ivaretagelse av kunst og kulturarv

AMBISJONER I PERIODEN

Opparbeidelse av Herregårdshagen er igangsatt. Et nasjonalt senter for grevskapstid er etablert i tilknytning til Herregården i Larvik. Larvik Museum er etablert i Gamle Mesterfjellet skole.

Vi tilbakefører Munchs hage i Åsgårdstrand. Vi etablerer skulpturpark på uteområdet ved Haugar kunstmuseum. Vi legger til rette for en helhetlig utvikling av Midgard vikingsenter og uteområdene. Digital Thor Heyerdahl-plattform er publisert. Næringslivsarkivet er godt etablert regionalt og tilbyr tjenester nasjonalt. Vi ivaretar sikkerhet og klimaforhold og sørger for at samlinger har gode oppbevaringsforhold. Magasinløsning for store gjenstander er etablert. Kapasitet på arkivmagasin er utvidet.

TILTAK 2026

- Arbeide for videre finansiering av prosjekt Munchs hage i Åsgårdstrand
- Fortsette arbeidet med prosjektet «Arena Haugar» - utvikling av uteområdet
- Mulighetsstudie for Midgard vikingsenter gjennomføres
- Sikre kjennskap til, og videreutvikle innholdet i, den nye digitale Thor Heyerdahl-plattformen
- Videreutvikle tjenestene og arbeide for grunnfinansiering av Næringslivsarkivet
- Ferdigstille utstillingsplanen for nytt jernverksmuseum på Eidsfoss

Herregården, hagen og Gamle mesterfjellet skole, Larvik

- Igangsette reguleringsarbeid for herregårdsområdet sammen med Larvik kommune
- Videreføre restaurering av Herregårdens interiør og eksteriør
- Igangsette hageanlegget i samarbeid med Larvik kommune
- Forberede Larvik museum i Gamle mesterfjellet skole med arealer for publikum og ansatte

Forbedre forhold for samlinger

- Sikre gode klimatiske forhold, etter standard, på Haugar kunstmuseum, Hvalfangstmuseet og Munchs hus
- Flytte gjenstander fra eksterne lager for å bedre oppbevaringsforhold
- Stabilisere klimatiske forhold for gjenstander i utstilling
- Skaffe finansiering for konservering av elefantsele på Hvalfangstmuseet
- Fortsette arbeidet med å etablere nye magasin for arkiv og store gjenstander

2. Vår formidling er nyskapende og gir opplevelse og læring for et mangfoldig publikum

AMBISJONER I PERIODEN

Vi tilbyr relevant formidling for et mangfoldig publikum. Vestfoldmuseene er en attraktiv læringsarena og møteplass . Vår formidling skjer gjennom dialog, samarbeid og medvirkning. Formidlingen legger grunnlag for identitet, demokratisk bevissthet, kritisk tenkning, livslang læring og økt livskvalitet. Formidlingen baseres på forskning og tar utgangspunkt i våre samlinger og arkiv.

TILTAK 2026

Relevant formidling for et mangfoldig publikum

- Utvikle konsept for levende formidling på Vestfoldtunet
- Utvikle nye pedagogiske opplegg for barnehager med fokus på taktil tilnærming, på Berger museum
- Etablere nye formidlingslokaler på Aluminiumsmuseet for å enklere kunne tilrettelegge for verksteder
- Kartlegge mulighetene for å gjennomføre Tora-spel på Midgard vikingsenter i samarbeid med Fantasifabrikken og lokale teatergrupper
- Bidra til byggingen av et håndverksformidlingsbygg ved Gildehallen, i samarbeid med VFK
- Implementere tiltak iht. plan for levendegjøring på Midgard vikingsenter
- Utvikle formidlingsopplegg om kildekritikk, historiebevissthet og bruk av våre samlinger
- Utarbeide formidlingsopplegget «Makten og samtalen – norske herregårder», samarbeid med Eidsvoll 1814 og Østfoldmuseene
- Utvikle formidlingsopplegg for vgs på Berger museum

Fornyelse av utstillinger iht. utstillingsplan

- Oppgradere utstillingen og resepsjonsområde i Aluminiumsmuseet, etablere museumsbutikk og utstillinger i vinduene ut mot gaten
- Oppgradere utstillingen på Berger museum
- Skape en illusjon av hav under Klåstadskipet
- Forny arkivutstillinger i Vestfoldarkivet
- Utarbeide plan for halvårlig rullering av samlingsutstillingen på Haugar

Nye utstillinger

- Utarbeide plan for temporære utstillinger på Hvalfangstmuseet
- Etablere ny temporær utstilling om skipsbygging, på Hvalfangstmuseet
- Åpne delutstilling "Vikingtiden som fenomen" på Midgard vikingsenter
- Åpne temporær utstilling om historiene til stiftelsene på Eidsfoss
- Åpne temporær utstilling på Slottsfjellsmuseet – om middelalderrustning/håndverk
- Utvikle nye utstillinger i Gamle Mesterfjellet skole i Larvik, åpnes i 2027
- Åpne utstillingen "Pyramide" på Haugar kunstmuseum
- Åpne utstillingen "Hvassermønstrene" på Haugar kunstmuseum
- Åpne utstilling med kunstner Kristina Bræin på Haugar kunstmuseum

- Gjennomføre aktivitetsprogram som speiler årets tema "Slekt og samfunn 2026«, med arrangementer, foredrag og plakattstilling

Nye digitale formidlingstiltak

- Utarbeide et digitalt formidlingsopplegg knyttet til utstillingen i apsis 3 på Midgard vikingsenter
- Formidle næringslivshistorie og informasjon om våre arkiver
- Utarbeide nyskapende digital formidling av "Det angår også deg"
- Utarbeide formidlingstilbud gjennom medvirkning på Digitalt Thor Heyerdahl-senter, for vgs
- Utvikle nettportalen "Lyden av Vestfold"

3. Vi forsker og utvikler kunnskap for å bli ledende innenfor våre prioriterte områder

AMBISJONER I PERIODEN

Vestfoldmuseene er ledende i Norge innenfor forsknings- og kunnskapsområdene middelalderborger, grevskapstid, hvalfangsthistorie, aluminiumindustri, utvalgte områder innenfor jernverkshistorie, næringslivsarkiver og levende formidling på vikingtid. Haugar kunstmuseum er ledende i å samle og vise samtidskunst i regionen. Innenfor alle områdene har museene og arkivet utstrakt nasjonalt og internasjonalt samarbeid.

TILTAK 2026

- Arrangere konferanse på Midgard vikingsenter knyttet til levende formidling
- Publisere minimum fem fagfelleverderte artikler
- Utarbeide forskningsplan for aluminiumsindustrihistorien og utvalgte temaer i jernverkshistorien
- Planlegge maritim fagkonferanse i det nasjonale museumsnettverket for sjøfart, i 2027
- Forberede digital Thor Heyerdahl International Day 2028
- Gjennomføre forskningsutgraving på Tunsberghus – fase 1
- Arrangere fagseminar ifm. utstillingen "Hvassermodernistene"
- Utgi fagartikkel om Munchs hage
- Tilgjengeliggjøre tidligere forskning på nett, og informasjon om ansattes arbeider og kompetanse, gjennom Norsk Vitenarkiv
- Gjennomføre forskningsprosjektet "Cram: Connecting Related Archival Records and Museum Objects" i samarbeid med Oslo Met
- Videreføre arkeologiske utgravninger i Herregårdshagen i Larvik
- Videreføre del av forskningsplanen for grevskap, «Grevskapenes rettskultur og administrasjonshistorie»
- Publisere artikler om samlingene på nett og i tidsskriftet ARKIVERT (Tema: folkemusikk og tradisjonskultur)

- Vi publiserer 2-3 artikler knyttet til vår formidlingsvirksomhet
- Utvikle og tilgjengeliggjøre kunnskap om folkemusikk i Vestfold
- To ansatte starter doktorgradsutdanning

Utgi minst fem større publikasjoner

- Utgi bok om Munchs hus; Det er jo bare et gammelt hus
- Oppstart av boken Kontekst og tanke III: Arbeidstittel: Herregård og grevskapstid
- Utgi katalog ifm. utstillingen "Pyramide"
- Utgi bok ifm. utstillingen Hvassermodernistene
- Utgi katalog ifm. Bræin-utstillingen

Styrke Næringslivsarkivet som en aktør i forskningsmiljøer

- Utvikle samarbeidet med Handelshøgskolen BI, EBHA og andre relevante internasjonale aktører
- Videreutvikle metodikk om kartlegginger, bevaringsvurderinger og digitale uttrekk av næringslivsarkiv
- Utvikle metode for forskningsforberedende arbeid med næringslivsarkiver

4. Vi dokumenterer samfunnet og aktualiserer samlingene våre

AMBISJONER I PERIODEN

Vi jobber planmessig med dokumentasjon og innsamling av materiell og immateriell kulturarv. Vi har et særlig fokus på å samle inn fra, og dokumentere mangfoldet i befolkningen i regionen, tradisjonsmateriale og arkiver etter næringslivet. Samlingene er digitalt tilgjengelige for publikum, og er en sentral del av utstillinger, formidling og forskning. Haugar kunstmuseums samling blir utviklet i takt med samtidskunstfeltet. Vi har sikret alle arkiver etter tidligere Vestfold fylkeskommune.

Foto: Georg Aamodt

TILTAK 2026

- Utvikle fem nye produkter fra "samling til butikk"
- Utarbeide plan for kategorisering og forvaltning av gjenstander og tekstiler i tilbakeførte historiske interiører med utgangspunkt i Herregården i Larvik
- Registrere samlingen i Berger museums utstilling i arbeiderboligen
- Bedre representasjon i samlingen ved å gjennomføre innsamlingsprosjektet «Nye toner i arkiv»
- Inngå samarbeidsavtaler om bevaring av arkiver med næringslivsaktører
- Revidere samlingene og gjennomføre avhendingsprosesser for å sikre bærekraftig forvaltning
- Digitalisere utstillingshistorikk og forbedre metadata på samlingen, på Haugar kunstmuseum
- Digitalisering og publisering av hele kunstsamlingen på Digitalt Museum

Gi økt kunnskap om, og bedre tilgjengelighet til arkiver og samlinger

- Redusere restanser på uordnede privatarkiver
- Gjennomføre prosjektet "Slottsfjellsmuseets fotosamling" som innebærer ordning, digitalisering og tilgjengeliggjøring
- Arbeide for å finansiere nye ordningsprosjekter for foto

- Samarbeide med fylkeskommunen om avlevering av resterende arkiver
- Samarbeide med Nasjonalbiblioteket om digitalisering
- Avslutte treårig prosjekt om folkemusikk og tradisjonskultur og avklare videre arbeid og ambisjoner

5. Vi er en relevant samfunnsaktør gjennom samhandling og dialog

AMBISJONER I PERIODEN

Vi arbeider med aktuelle problemstillinger som gir økt forståelse og innsikt, og legger til rette for aktuell dialog, inkludering og kompetanseheving. Vi samhandler profesjonelt med frivillige lag og foreninger. Vi inngår formelt i nasjonale og internasjonale samarbeidsprosjekter. Vi utvikler oss i tett dialog med eiere og andre relevante aktører. Vi jobber målrettet med bærekraftstiltak.

Foto: Georg Aamodt

TILTAK 2026

- Gjennomføre høstseminar i 2026
- Gjennomføre et DVA (Destination Viking Association) prosjekt i samarbeid med en internasjonal aktør
- Gjennomføre workshops med Verket (Larvik kommune), frivillige og andre brukergrupper knyttet til ny utstilling i nye Larvik museum
- Videreutvikle samarbeidet med frivillige om ordning, digitalisering og tilgjengeliggjøring av samlinger
- Arbeide med prosjektet Unge kritikere for å utvikle kunnskap om kritisk tenkning
- Være en aktiv samfunnsaktør ved å skrive kronikker, artikler og delta i panelsamtaler
- Inngå nye samarbeid med ulike samfunnsaktører for å øke mangfold
- Gjennomføre kompetansehevingsseminar for frivillige lag og foreninger i eierkommunene. Tema: formidling, utstilling, bevaring av gjenstander og arkiv
- Gjennomføre samarbeidsprosjektet «Innsamling og dokumentasjon av kulturelt mangfold i Drammen/Buskerud»

Bærekraftstiltak

- Utvikle og forbedre IT-løsninger på formidling, server og grønn nettside
- Redusere forbruk og utnytte lokaler vi disponerer mer effektivt

6. Vi har profesjonell og solid drift

AMBISJONER I PERIODEN

Vi er en attraktiv arbeidsgiver for en mangfoldig medarbeidergruppe. Vi er dynamiske og har engasjerte og høyt kompetente medarbeidere, og har et svært godt arbeidsmiljø. Vi er innovative og bruker nyskapende arbeidsmetodikk. Vi har et godt koordinert planverk på alle kjerneområder i selskapet. Vi setter bærekraftmålene høyt og arbeider bevisst med kvalitet og profesjonalitet i alle ledd.

Foto: Maria M. Muhrman

TILTAK 2026

- Jobbe aktivt med godt arbeidsmiljø
- Ta i bruk KI på relevante områder
- Evaluere kafedrift på de ulike arenaene
- Videreføre arbeidet med universell utforming
- Vurdere bruk av politiattest iht. sikkerhet
- Sikre høyt fokus på beredskapsarbeid
- Vurdere nye billettsystemer/mer åpent, ubemannet museum
- Gjennomføre enkel måling for publikumstilfredshet
- Implementere sak-/arkivsystem i hele virksomheten, og sikre gode etablerte rutiner i alle avdelinger
- Etablere profesjonell drift av bibliotek i hele virksomheten
- Etablere planverk for vedlikehold av sesongåpne utstillinger
- Utarbeide flerårig digitiseringsplan
- Utbedre verkstedene/lokalene på Haugar kunstmuseum
- Utarbeide forvaltningsplan for bygg og uteområdet på Haugar kunstmuseum
- Ferdigstille oppussing av foajé- og kafeområdet på Slottsfjellsmuseet
- Følge opp utredning om formidling av Gumserød gård
- Øke fortjenesten på selskap og utleie

Vestfoldmuseene IKS
Postboks 1247
3205 Sandefjord

Besøksadresse
Hinderveien 10
3223 Sandefjord

Telefon +47 917 99 099
E-post post@vestfoldmuseene.no
Org.nr. 993 871 184

Justert drifts- og investeringsbudsjett 2025

Ordinært driftsbudsjett for 2025 ble vedtatt av styret 24. oktober 2024. I styremøtet 15. mai 2025 ble budsjettjusteringer per 1. tertial 2025 vedtatt.

Justert budsjett styres mot at driftsregnskapet går i balanse. Lønnskostnader i investeringsregnskapet dekkes inn fra ordinære driftsmidler.

Mange av endringene kan forklares med endringer i driftsprosjektene. Dette gjelder spesielt postene Andre overføringer (fra private), statlige tilskudd, lønn, aktiviteter, arrangement og utstillinger, samt overføringer til andre.

Se egen oversikt som viser de prosjektene det har vært størst endring siden 1. tertial. Det har vært lavere lønnskostnader enn budsjettert i flere av prosjektene tilknyttet Vestfoldarkivet, og noe av dette er pga. en langtidssykmelding.

Egeninntekter settes ned med 558 000. Dette er mest pga. generelt lavere egeninntekter enn budsjettert, men 215 000 av dette er lavere egeninntekter i prosjektet Næringslivsarkiver.

Det er spesielt fire poster som har økte kostnader, som ikke er relatert til driftsprosjektene.

Konsulenter øker pga. behov for hjelp til store anbud og innkjøpsavtaler.

Markedsføringskonsulenter har økt, men det må sees i sammenheng med lavere lønnskostnader.

IKT-kostnader har økt, og mye kan forklares med tjenesten IT-leder via KulturIT.

Serviceavtaler, reparasjoner og vaktmestertjenester har også økt en del, og her kan også forklares med at dette henger sammen med et sykefravær i driftsteamet.

Overføringer til andre økes med 902 000, og 850 000 av dette gjelder KODEs andel av tilskuddet på 3 000 000 som Haugar kunstmuseum mottok fra Sparebankstiftelsen DnB til Thaulow-utstillingen.

Bruk av disposisjonsfond øker med 757 000, som henger sammen med endringer i investeringsbudsjettet. Se eget oppsett for dette.

Bruk av bundne fond bokføres nå med bruttotall, og budsjetteres deretter. Se kort forklaring for det i sak om budsjett 2026. Samme forklarer endring i avsetning til bundne fond.

Overføringer til investeringsregnskapet økes pga. at flere lønnskostnader blir flyttet til investeringsregnskapet.

Det er også en del endringer i investeringsbudsjettet, se eget oppsett for dette. I de fleste prosjektene handler det om tidsforskyvninger, der flere prosjekter flyttes fra 2025 til 2026, eller at nye tilskudd og prosjekter har kommet til i løpet av året.

Budsjettet er også satt opp iht. «Forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper (budsjett- og regnskapsforskriften for IKS)».

Forslag til vedtak

Justert budsjett og investeringsbudsjett 2025 vedtas.

VESTFOLDMUSEENE IKS, DRIFTSBUDSJETT 2025				
Justering av budsjett, oktober 2025				
	Driftsbudsjett 2025 (vedtatt okt 2024)	Justering av budsjett mai 2025	Justering av budsjett okt 2025	Driftsbudsjett 2025 (inkl alle justeringer)
Egeninntekter	-14 557 655	0	557 655	-14 000 000
Andre overføringer (fra private)	-2 214 000	-1 087 400	-1 584 000	-3 798 000
Offentlige tilskudd (totalt)	-98 899 440	-640 000	-1 154 560	-100 054 000
SUM INNTEKTER	-115 671 095	-1 727 400	-2 180 905	-117 852 000
Lønnsutgifter	78 163 346	680 000	-2 109 346	76 054 000
Andre personalkostnader inkl. reise	2 260 896	-20 000	-210 896	2 050 000
Administrative kostnader	903 317	0	-204 317	699 000
Konsulenter, medlemskap og avgifter	1 229 863	0	691 138	1 921 000
Innkjøp kafè og butikk	3 408 700	0	-382 700	3 026 000
Markedsføring	2 159 000	0	611 000	2 770 000
IKT	7 747 892	60 000	865 108	8 613 000
Drift lokaler, bygg og driftsmidler	11 654 287	155 000	1 676 713	13 331 000
Aktiviteter, arrangement og utstillinger	7 967 183	2 688 000	1 441 817	9 409 000
Overføringer til andre	7 384 611	0	902 389	8 287 000
Avskrivninger	0	0	0	0
SUM DRIFTSUTGIFTER	122 879 094	3 563 000	3 280 906	126 160 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	7 208 000	1 835 600	1 100 000	8 308 000
Finansinntekter	-2 970 000	0	-30 000	-3 000 000
Finansutgifter	5 000	0	-2 000	3 000
Motpost avskrivninger	0	0	0	0
SUM FINANS	-2 965 000	0	-32 000	-2 997 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	4 243 000	1 835 600	1 068 000	5 311 000
Bruk av disposisjonsfond	-5 232 000	0	-757 000	-5 989 000
Bruk av bundne fond	-5 789 000	-3 965 000	-9 959 000	-15 748 000
Bruk av fond	-11 021 000	-3 965 000	-10 716 000	-21 737 000
Overført til investeringsregnskapet	6 232 000	910 000	1 588 000	7 820 000
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	546 000	1 219 400	8 060 000	8 606 000
Avs. til fond	6 778 000	2 129 400	9 648 000	16 426 000
RESULTAT	0	0	0	0

IKS-oppsett budsjett 2025, Vestfoldmuseene	
Økonomiske oversikter	
Økonomisk oversikt etter art - drift	Budsjett 2025
Driftsinntekter	
1 Rammetilskudd	-
2 Inntekts- og formuesskatt	-
3 Eiendomsskatt	-
4 Andre skatteinntekter	-
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-48 196 292
6 Overføringer og tilskudd fra andre	-55 655 974
7 Brukerbetalinger	-
8 Salgs- og leieinntekter	-14 000 000
9 Sum driftsinntekter	-117 852 266
Driftsutgifter	
10 Lønnsutgifter	75 554 151
11 Sosiale utgifter	500 000
12 Kjøp av varer og tjenester	41 819 595
13 Overføringer og tilskudd til andre	8 286 930
14 Avskrivninger	-
15 Sum driftsutgifter	126 160 676
16 Brutto driftsresultat	8 308 410
Finansinntekter	
17 Renteinntekter	-3 000 000
18 Utbytter	-
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-
20 Renteutgifter	3 000
21 Avdrag på lån	-
22 Netto finansutgifter	-2 997 000
23 Motpost avskrivninger	-
24 Netto driftsresultat	5 311 410
25 Overføring til investering	7 820 000
26 Avsetninger til bundne driftsfond	8 605 610
27 Bruk av bundne driftsfond	-15 748 020
28 Avsetninger til disposisjonsfond	-
29 Bruk av disposisjonsfond	-5 989 000
30 Dekning av tidligere års merforbruk	-
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-
	-

INVESTERINGSBUDSJETT 2025				Finansiering av investeringsprosjektene			
Investeringsprosjekt	Budsjett		Nytt budsjett 2025	Generelt disp.fond	"Øremerket disp.fond"	Bundne midler	Total finansiering
	2025	Justering					
Oppgradering magasiner Hinderveien 10	100 000	-100 000	-	-	-	-	-
Egenkapitalinnskudd KLP	175 000	22 975	197 975	197 975	-	-	197 975
Hvallyder, Hvalfangstmuseet	180 000	2 550	182 550	-	182 550	-	182 550
Oppgradering gamle salen, Hvalfangstmuseet	600 000	-242 815	357 185	-	157 825	199 360	357 185
Akantus: Prosjektledelse	1 000 000	882 000	1 882 000	1 882 000	-	-	1 882 000
Akantus: Forskning/publikasjon/Senter for grevskapshistorie	200 000	-	200 000	-	-	200 000	200 000
Akantus: Hagearkeologi	75 000	500 000	575 000	-	-	575 000	575 000
Akantus: Reetablering hageanlegg	2 550 000	-2 500 000	50 000	-	-	50 000	50 000
Akantus: Herregården, Interiør	1 300 000	-650 000	650 000	-	112 000	538 000	650 000
Akantus: Nytt museum	250 000	-250 000	-	-	-	-	-
Vikingtidssatsning: Nytt utstillingsareal	2 000 000	-2 000 000	-	-	-	-	-
Slottsfjellsmuseet: Ombygging foaje/kafe/resepsjon, del 2	1 300 000	-1 051 000	249 000	-	-	249 000	249 000
Middelaldersatsning: Lokaler under hvalhallen, Slottsfjellsmuseet	300 000	-300 000	-	-	-	-	-
Digitalt THI-senter	550 000	-250 000	300 000	-	300 000	-	300 000
Investering IT infrastruktur	800 000	-	800 000	800 000	-	-	800 000
Universell utforming	100 000	-	100 000	100 000	-	-	100 000
Sikringsmidler: Overvåkning Tallak	300 000	-98 803	201 197	21 197	-	180 000	201 197
Sikringsmidler: Fornying kameraovervåkning, Haugar	550 000	-550 000	-	-	-	-	-
Sikringsmidler: Brann/innbrudd Eidsfoss	250 000	-	250 000	100 000	-	150 000	250 000
Slottsfjellsmuseet: Oppgradering av Svend Foyn-rommet	175 000	-73 136	101 864	51 864	-	50 000	101 864
Haugar: Nytt lys i utstilling	800 000	47 514	847 514	847 514	-	-	847 514
Eidsfoss støperi i ny form (Ny utstilling Eidsfoss)	500 000	-500 000	-	-	-	-	-
Midgard: Apsis III	-	51 080	51 080	-	-	51 080	51 080
Midgard: Bifrost	-	108 000	108 000	8 000	-	100 000	108 000
Midgard: Aktivitetsplass for alle vikinger / Idavollen	-	638 566	638 566	178 566	-	460 000	638 566
Berger: Ny utstilling, Transformasjonen	-	550 000	550 000	-	-	550 000	550 000
Berger: Oppgradert utstilling 2025-2026	-	100 000	100 000	-	-	100 000	100 000
Berger: Attraksjonsutvikling prosjektledelse	-	1 050 000	1 050 000	1 050 000	-	-	1 050 000
Totalt	14 055 000	-4 613 069	9 441 931	5 237 116	752 375	3 452 440	9 441 931

Økonomiske oversikter, investeringsbudsjett 2025	
Bevilgningsoversikt - invest. (budsjett)	
1 Investeringer i varige driftsmidler	9 243 956
2 Tilskudd til andres investeringer	-
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	197 975
4 Utlån av egne midler	-
5 Avdrag på lån	-
6 Sum investeringsutgifter	-
7 Kompensasjon for merverdiavgift	-
8 Tilskudd fra andre	-
9 Salg av varige driftsmidler	-
10 Salg av finansielle anleggsmidler	-
11 Utdeling fra selskaper	-
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-
13 Bruk av lån	-
14 Sum investeringsinntekter	-
15 Videreutlån	-
16 Bruk av lån til videreutlån	-
17 Avdrag på lån til videreutlån	-
18 Mottatte avdrag på videreutlån	-
19 Netto utgifter videreutlån	-
20 Overføring fra drift	5 989 491
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	-
22 Bruk av bundne investeringsfond	3 452 440
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	-
24 Bruk av ubundet investeringsfond	-
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	-
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-
27 Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)	-

Sak 14.25 Ordinært drifts- og investeringsbudsjett 2026

Driftsbudsjett 2026

Budsjett for Vestfoldmuseene IKS blir satt opp iht. Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven), samt Forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper (budsjett- og regnskapsforskriften for IKS).

Budsjettet er det viktigste dokumentet for økonomistyring i Vestfoldmuseene. Det skal vise tilgjengelige midler, og er ledelsens prioritering av bruken, med mål om å utføre samfunnsoppdraget på best mulig måte. Det er viktig å forvalte økonomien på en bærekraftig måte, slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

Alle inntekter og kostnader er satt opp på grunnlag av handlingsplaner, erfaringstall fra de siste års regnskaper og budsjett de siste årene. I tillegg er dette gått gjennom grundig i samarbeid med alle avdelingsledere, direktør og administrasjon, og svært mange beregninger ligger til grunn for tallene i budsjettet.

Budsjettet settes opp i balanse, men det settes av 2 000 000 til å finansiere investeringsprosjekter i 2026 og årene etter. Det betyr at driftsregnskapet er satt opp med et mindreforbruk (overskudd) på kr 2 000 000. For å få til dette må bl.a. en ansettelse (vakant stilling i avdeling Kulturhistorie) utsettes i minst et år.

2026-budsjettet inkluderer alle aktive driftsprosjekter. Dette inkluderer også bruk av bundne driftsfond, samt nye tilskudd som vi kjenner til på nåværende tidspunkt. I tillegg til dette er flere tiltak i strategien også lagt inn som egne prosjekter med tilhørende delprosjekter.

I budsjettprosessen har budsjettssystemet Arena Budsjett blitt benyttet for første gang. Arena Budsjett har flere løsninger som vil gjøre økonomistyring og budsjettering for Vestfoldmuseene både mer nøyaktig og effektivt enn før. Full nytteverdi av systemet kommer først i 2026, men flere funksjoner i systemet har allerede i denne budsjettprosessen vært til stor nytte for Vestfoldmuseene.

Tilskudd fra Kulturdepartementet økes med 3,44 % (47 480 000). Dette iht. informasjon som er i statsbudsjettet. Tilskudd fra kommuner og fylkeskommunen økes med 2,5 %, som er 1 prosentpoeng lavere enn kommunal deflator iht. statsbudsjettet. Dette er i tråd med brev som Vestfoldmuseene mottok fra eierne 07.03.2025, der det står at *«På vegne av kommunene i Vestfold og Vestfold fylkeskommune, vil det på dette grunnlaget være innstillingen fra kommunedirektørene at en eventuell justering av eiertilskuddet bør ligge om lag 1 prosentpoeng under kommunal deflator, anslått i statsbudsjettet for 2026. Unntak fra dette må begrunnes særskilt overfor eierne»*. Drammen kommune er ikke inkludert i dette brevet fra Vestfold.

Egeninntektene er økt med 5 % sammenlignet med det opprinnelige budsjettet for 2025. Selv om egeninntektene i 2025 er lavere enn budsjett, så tror vi at dette er oppnåelig for 2026. Bl.a. er det fortsatt stort potensiale for økning i inntekter i det som gjelder Selskap & Utleie.

Lønnsveksten i 2025 er beregnet til 4,4 %, og det er forventet lønnsvekst på 4,0 % i 2026. Det har vært en grundig gjennomgang av lønnskostnadene for alle ansatte, og det vil stå en vakant stilling i avdeling Kulturhistorie hele 2026 for å spare kostnader, og for å sette av midler til framtidige investeringer. To ansatte starter i doktorgradstudier i 2026, som betyr at

Vestfoldmuseene får tilskudd til å dekke deler av lønnskostnadene for disse to. Vestfoldmuseene betaler fortsatt alle lønnskostnadene for disse to, så lønnskostnadene består i budsjettet, og så kommer det et tilskudd for dette inn som inntekter (statlige tilskudd).

For å sammenligne lønnskostnader med tidligere år må det også tas med de ansatte som lønnes via investeringsbudsjettet. De ansatte som lønnes i investeringsprosjektene, med unntak av prosjektet Digitalt THI-senter, finansieres av midler i driftsbudsjettet. Dette overføres da til investeringsbudsjettet, som er plassert i budsjettet som bruk av fond.

Lønnskostnader i budsjett 2026 og justert budsjett 2025:

Lønnskostnader	2025	2026	Endring i %
Driftsregnskapet	76 075 000	79 697 000	4,76 %
Investeringsregnskapet	3 382 000	3 680 000	8,81 %
Totale lønnskostnader	79 457 000	83 377 000	4,93 %

Pensjonskostnader er høyere enn gjennomsnittet for de siste årene, og det er satt av 15 % pensjonskostnader i budsjettet. Det vil besluttes i løpet av 2026 om det skal brukes av premiefond eller ikke. I 2024 og 2025 har det blitt brukt 1 000 000 av premiefond for å dekke pensjonskostnader. Vestfoldmuseenes premiefond i KLP er på kr 5 083 000 ved inngangen av 2026.

IKT-kostnader fortsetter å øke. Dette har ulike årsaker, bl.a. økt satsning på digitale løsninger, økte kostnader i lisenser og sikkerhet, samt en generell høye prisøkning på det meste som gjelder IKT.

Ca. 550 000 av dette gjelder tjenesten IT-leder fra KulturIT.

Budsjett for drift av lokaler, bygg og driftsmidler er redusert sammenlignet med 2025-budsjettet. Denne kostnadsgruppen består av mange ulike poster, og de fleste typer kostnader øker fra år til år, bortsett fra strøm som har gått noe ned siste årene. Kontoret i Holmestrand er sagt opp, så vil bl.a. husleiekostnader gå ned ca. 535 000 der. Flere kostnader knyttet til denne kostnadsgruppen gjelder også prosjekter som er finansiert av eksterne. Slike prosjekttilskudd kommer ofte til i løpet av året. I tillegg brukes gavemidler fra Tønsberg Arbeiderforening i stor grad på kostnader som tilhører denne gruppen.

Kostnader for aktiviteter, arrangement og utstillinger er ca. 2 400 000 høyere enn i 2025. Hovedårsaken til dette er utstillinger på Haugar kunstmuseum som er dyrere enn i 2025, men det er viktig å samtidig presisere at Haugar kunstmuseum også har fått store tilskudd fra private for å dekke deler av disse kostnadene. Dette er tilskudd som er mottatt i 2025, og som dermed budsjetteres som bruk av bundne fond. I tillegg til dette er det en del tiltak i strategien som også fører til økte kostnader i denne gruppen i budsjettet. Det er også flere driftsprosjekter som har kostnader som plasseres i denne kostnadsgruppen.

Renteinntekter er forventet å bli noe høyere enn i 2025, som henger sammen med at Vestfoldmuseene gikk glipp av ca. 450 000 i renteinntekter i 1. kvartal (som kommer i egen sak i neste styremøte). Rentene forventes å gå noe ned i 2026, og det vil også mest trolig være noe lavere bankinnskudd i gjennomsnitt i 2026 sammenlignet med 2025.

Bruk av disposisjonsfond budsjetteres på omtrent samme nivå som i 2025. Bruk av bundne driftsfond er lavere budsjettert, og det har først og fremst en teknisk årsak, og pga. endring i

prinsipper. I perioden 2022-2024 har bundne driftsfond (bruk og avsetning) blitt budsjettert etter nettobeløp, mens det i 2025 har blitt bokført med bruttobeløp. Dette vil bokføres og budsjetteres med bruttobeløp framover, da det gir best kontroll på prosjektene i regnskapsrapportene. (Dette har endret seg i disse årene pga. at våre regnskapsførere har byttet nøkkelpersoner).

Overføring til investeringsregnskapet er 7 323 000, som inkluderer et budsjettert mindreforbruk (overskudd) i driftsbudsjettet på 2 000 000 pluss bruk av disposisjonsfond som kommer fram av investeringsbudsjettet. Dette inkluderer også lønnskostnadene i investeringsprosjektene, som omtalt lenger oppe.

Vestfoldmuseene IKS, driftsbudsjett 2026

	Budsjett 2026	Budsjett 2025 (justert)	Regnskap 2024
Egeninntekter	-15 411 000	-14 000 000	-14 653 000
Andre overføringer fra private	-1 799 000	-3 798 000	-5 829 000
Refusjoner fra NAV	-1 650 000	-1 850 000	-3 003 000
Statlige tilskudd	-50 198 000	-48 196 000	-46 318 000
Fylkeskommunale tilskudd	-34 597 000	-33 783 000	-35 480 000
Kommunale tilskudd	-16 347 000	-16 225 000	-16 028 000
SUM INNTEKTER	-120 002 000	-117 852 000	-121 311 000
Lønnskostnader	79 697 000	76 054 000	78 344 000
Andre personalkostnader inkl reiser	2 086 000	2 050 000	2 213 000
Administrative kostnader	642 000	699 000	850 000
Konsulenter, medlemskap og avgifter	1 924 000	1 921 000	1 530 000
Kostnader kafé, utleie, servering og butikk	3 434 000	3 026 000	2 800 000
Markedsføring	2 218 000	2 770 000	2 161 000
IKT-utgifter	8 484 000	8 613 000	7 497 000
Drift av lokaler, bygg og driftsmidler	11 776 000	13 331 000	12 864 000
Aktiviteter, arrangement og utstillinger	11 808 000	9 409 000	6 798 000
Overføringer til andre	3 470 000	8 287 000	7 433 000
Avskrivninger	-	-	3 221 000
SUM KOSTNADER	125 539 000	126 160 000	125 711 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	5 537 000	8 308 000	4 400 000
Finansinntekter	-3 150 000	-3 000 000	-3 718 000
Finanskostnader	5 000	3 000	34 000
Motpost avskrivninger	-	-	-3 221 000
Sum finans	-3 145 000	-2 997 000	-6 905 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	2 392 000	5 311 000	-2 505 000
Bruk av disposisjonsfond (KF/IKS)	-5 879 000	-5 989 000	-4 223 000
Bruk av bundne driftsfond (KF/IKS)	-8 606 000	-15 748 000	-7 182 000
Bruk av fond	-14 485 000	-21 737 000	-11 405 000
Avsetninger til bundne fond (KF/IKS)	4 770 000	8 606 000	7 523 000
Overføring til investeringsregnskapet (KF/IKS)	7 323 000	7 820 000	6 387 000
Avsetning til fond	12 093 000	16 426 000	13 910 000
TOTALT	-	-	-

Investeringsbudsjett 2026						
FINANSIERING AV INVESTERINGSPROSJEKTET						
Prosjektnr	Prosjektnavn	Budsjett 2026	Bundne fond	Overføres fra drift (lønn)	Lokalt disp.fond	Generelt disp.fond
I1001001	Egenkapitalinnskudd KLP	210 000	-	-	-	-210 000
I1001003	Universell utforming	100 000	-	-	-	-100 000
I3001001	Akantus: Prosjektledelse	1 940 000	-	-1 940 000	-	-
I3001002	Akantus: Forskning/publikasjon/Senter for grevskapshistorie	400 000	-400 000	-	-	-
I3001003	Akantus: Hagearkeologi	500 000	-500 000	-	-	-
I3001004	Akantus: Reetablering hageanlegg	6 000 000	-6 000 000	-	-	-
I3001005	Akantus: Herregården, Interiør	863 000	-763 000	-	-100 000	-
I3001007	Akantus: Herregård og hage i Larvik på digitale flater	2 300 000	-2 300 000	-	-	-
I3101001	Digitalt THI-senter	500 000	-	-	-500 000	-
I4001003	Hvalfangstmuseet: Utstilling om skipsbygging	300 000	-	-	-300 000	-
I5001001	Sikringsmidler: Fornying kameraovervåkning, Haugar	550 000	-330 000	-	-	-220 000
I5001002	Haugar: Nytt lys i utstilling	950 000	-	-	-	-950 000
I5001003	Haugar: Arena Haugar (skilting)	250 000	-250 000	-	-	-
I6001001	Slottsfjellsmuseet: Ombygging foaje/kafe/resepsjon, del 2	1 300 000	-1 300 000	-	-	-
I6001002	Middelaldersatsning: Lokaler under hvalhallen, Slottsfjellsmuseet	300 000	-300 000	-	-	-
I6001006	Slottsfjellsmuseet: Middelalderrustning	150 000	-	-	-	-150 000
I8001002	Midgard: Apsis III	200 000	-200 000	-	-	-
I8001005	Midgard: Mulighetsstudie	2 000 000	-2 000 000	-	-	-
I9201002	Eidsfoss: Ny utstilling	500 000	-300 000	-	-158 000	-42 000
I9301001	Berger museum: Ny utstilling 2025 Transformasjonen	50 000	-50 000	-	-	-
I9301002	Berger museum: Oppgradering utstilling 25-26	650 000	-650 000	-	-	-
I9301003	Attraksjonsutvikling Berger museum (prosjektledelse)	1 309 000	-	-1 309 000	-	-
Totalt		21 322 000	-15 343 000	-3 249 000	-1 058 000	-1 672 000

Disposisjonsfond, prognose for 2026				
	Fond per 01.01.2026	Bruk av fond iht. plan	Avsetning til fond iht. driftsbudsjett	Fond per 01.01.2027
Disposisjonsfond (prognose)				
Generelt fond, til bruk for hele Vestfoldmuseene	2 864 000	-1 672 000	2 000 000	3 192 000
Lokale fond, kun til bruk på lokasjon/enhet det gjelder				
Thor Heyerdahl Institute	2 874 000	-500 000	-	2 374 000
Hvalfangstmuseet	1 054 000	-300 000	-	754 000
Larvik museum	100 000	-100 000	-	-
Nord-Jarlsbergmuseene	158 000	-158 000	-	-
Samlingsforvaltningen	62 000	-	-	62 000
Totalt disponibelt alle disposisjonsfond	7 112 000	-2 730 000	2 000 000	6 382 000

IKS-oppsett budsjett 2026, Vestfoldmuseene	
Økonomiske oversikter	
Økonomisk oversikt etter art - drift	Budsjett 2026
Driftsinntekter	
1 Rammetilskudd	-
2 Inntekts- og formuesskatt	-
3 Eiendomsskatt	-
4 Andre skatteinntekter	-
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-50 198 000
6 Overføringer og tilskudd fra andre	-54 393 000
7 Brukerbetalinger	-
8 Salgs- og leieinntekter	-15 411 000
9 Sum driftsinntekter	-120 002 000
Driftsutgifter	
10 Lønnsutgifter	79 197 000
11 Sosiale utgifter	500 000
12 Kjøp av varer og tjenester	42 372 000
13 Overføringer og tilskudd til andre	3 470 000
14 Avskrivninger	-
15 Sum driftsutgifter	125 539 000
16 Brutto driftsresultat	5 537 000
Finansinntekter	
17 Renteinntekter	-3 150 000
18 Utbytter	-
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-
20 Renteutgifter	5 000
21 Avdrag på lån	-
22 Netto finansutgifter	-3 145 000
23 Motpost avskrivninger	-
24 Netto driftsresultat	2 392 000
25 Overføring til investering	7 323 000
26 Avsetninger til bundne driftsfond	4 770 000
27 Bruk av bundne driftsfond	-8 606 000
28 Avsetninger til disposisjonsfond	-
29 Bruk av disposisjonsfond	-5 879 000
30 Dekning av tidligere års merforbruk	-
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-

Økonomiske oversikter, investeringsbudsjett 2026	
Bevilgningsoversikt - invest. (budsjett)	
1 Investeringer i varige driftsmidler	21 112 000
2 Tilskudd til andres investeringer	-
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	210 000
4 Utlån av egne midler	-
5 Avdrag på lån	-
6 Sum investeringsutgifter	-
7 Kompensasjon for merverdiavgift	-
8 Tilskudd fra andre	-
9 Salg av varige driftsmidler	-
10 Salg av finansielle anleggsmidler	-
11 Utdeling fra selskaper	-
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-
13 Bruk av lån	-
14 Sum investeringsinntekter	-
15 Videreutlån	-
16 Bruk av lån til videreutlån	-
17 Avdrag på lån til videreutlån	-
18 Mottatte avdrag på videreutlån	-
19 Netto utgifter videreutlån	-
20 Overføring fra drift	-5 879 000
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	-
22 Bruk av bundne investeringsfond	-15 443 000
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	-
24 Bruk av ubundet investeringsfond	-
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	-
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-
27 Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)	-

Forslag til vedtak

Ordinært drifts- og investeringsbudsjett 2026 vedtas.

Sak 15.25 Økonomiplan 2026-2029

Økonomiplanen tar utgangspunkt i strategiplaner og 2026-budsjettet, og er i stor grad indeksert for perioden 2027-2029.

I økonomiplanen legges det opp til at det overføres 1 000 000 årlig fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet i perioden 2027-2029, og 2 000 000 i 2026.

Tilskuddene som vedrører Berger museum er tatt ut av budsjettet fra 2027. Dette tilsvarer ca. 2 500 000 lavere tilskudd i 2027.

Overføringer til andre reduseres med ca. 550 000 fra 2027. Dette er beløpet som betales til Drammen kommune for samdriftsavtalen ved Berger museum.

Det legges opp til at egeninntektene skal økes med 5 % per år i 4-årsperioden. Statlige tilskudd er satt opp med en økning på 3 % per år, mens tilskudd fra kommuner og fylkeskommunen er satt opp med 2,5 % økning per år.

I perioden 2027-2029 er det i økonomiplanen satt opp at Vestfoldmuseene får nye tilskudd fra private stiftelser o.l. på 1 500 000 per år. I de fleste år får Vestfoldmuseene mer enn det i nye tilskudd inn i driftsprojekter.

SSBs prognoser for lønnsvekst er utgangspunkt for lønnsjustering de neste årene. I økonomiplanen er det lagt inn lønnsvekst på 4,0 % i 2026. I 2027 og 2028 er dette satt til 3,5 %, og i 2029: 3 %. Generelt er det målsetninger om å redusere i lønnskostnadene, og i 4-årsplanen er det gjort en reduksjon sammenlignet med 2026 som tilsvarer ca. en 60 %-stilling fra 2027.

Renteinntekter forventes å bli redusert i 4-årsperioden. Både pga. lavere rente og pga. mindre beløp på bankkonto i gjennomsnitt per år. Det forventes store kostnader i investeringer, som gjør at renteinntekter av beløp knyttet til bundne fond og disposisjonsfond blir lavere.

Konsulentkostnader er satt ned fra 2027-2029, ettersom det er satt av mer enn normalt til konsulenthjelp for innkjøpsavtaler og anbud i 2026. Kostnader for serviceavtaler, reparasjoner og vaktmestertjenester er også redusert fra 2027-2029.

Aktiviteter, arrangement og utstillinger er redusert fra 2027-2029. I 2026-budsjettet er dette høyere enn normalt, ettersom mye av dette er finansiert av prosjektmidler i 2026.

Vestfoldmuseene IKS, økonomiplan 2026-2029

	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Egeninntekter	-15 411 000	-16 184 000	-16 996 000	-17 849 000
Andre overføringer fra private	-1 799 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Refusjoner fra NAV	-1 650 000	-1 700 000	-1 751 000	-1 804 000
Statlige tilskudd	-50 198 000	-50 234 000	-51 691 000	-53 192 000
Fylkeskommunale tilskudd	-34 597 000	-34 862 000	-35 733 000	-36 626 000
Kommunale tilskudd	-16 347 000	-16 255 000	-16 661 000	-17 078 000
INNTEKTER TOTALT	-120 002 000	-120 735 000	-124 332 000	-128 049 000
Lønnskostnader	79 697 000	82 168 000	85 537 000	88 717 000
Andre personalkostnader inkl reiser	2 086 000	2 086 000	2 086 000	2 086 000
Administrative kostnader	642 000	654 000	666 000	678 000
Konsulenter, medlemskap og avgifter	1 924 000	1 648 000	1 670 000	1 692 000
Kostnader kafé, utleie, servering og butikk	3 434 000	3 502 000	3 571 000	3 642 000
Markedsføring	2 218 000	2 262 000	2 306 000	2 351 000
IKT-utgifter	8 484 000	8 651 000	8 823 000	8 999 000
Drift av lokaler, bygg og driftsmidler	11 776 000	11 159 000	11 283 000	11 407 000
Aktiviteter, arrangement og utstillinger	11 808 000	8 014 000	8 041 000	8 068 000
Overføringer til andre	3 470 000	2 986 000	3 044 000	3 104 000
KOSTNADER TOTALT	125 539 000	123 130 000	127 027 000	130 744 000
Brutto driftsresultat	5 537 000	2 395 000	2 695 000	2 695 000
Finansinntekter	-3 150 000	-2 400 000	-2 200 000	-2 200 000
Finanskostnader	5 000	5 000	5 000	5 000
Netto driftsresultat	2 392 000	-	500 000	500 000
Bruk av fond	-14 485 000	-11 292 000	-7 800 000	-7 110 000
Avsetning til fond	12 093 000	11 292 000	7 300 000	6 610 000
Totalt	-	-	-	0

Investeringsplan 2026-2029

Utgangspunkt for investeringsplan 2026-2029 er at det er disponibelt ca. 2 864 000 på disposisjonsfond ved inngangen av 2026, og i tillegg ca. 20 267 000 i form av bundne investeringsmidler (der mesteparten er knyttet til Akantus).

I investeringsplanen legges det opp til at det kommer nye tilskudd til investeringsformål fra eksterne kilder på kr 500 000 årlig. De siste årene har dette vært høyere enn dette, og det søkes aktivt om eksterne tilskudd til planlagte investeringer. I tillegg budsjetteres det med overføring på 1 000 000 årlig fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet (2 000 000 i 2026).

Investeringsbudsjett 2026-2029						FINANSIERING AV INVESTERINGSPROSJEKTET			
Prosjektnavn	2026	2027	2028	2029	Totalt 2026-2029	Overføres fra			
						Bundne fond	drift (lønn)	Lokalt disp.fond	Generelt disp.fond
Egenkapitalinnskudd KLP	210 000	220 000	230 000	240 000	900 000	-	-	-	-900 000
Universell utforming	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000	-	-	-	-400 000
Oppgradering magasiner Hinderveien 10	-	200 000	200 000	-	400 000	-	-	-	-400 000
Akantus: Prosjektledelse	1 940 000	1 900 000	1 500 000	1 500 000	6 840 000	-	-6 840 000	-	-
Akantus: Forskning/publikasjon/Senter for grevskapshistorie	400 000	400 000	-	-	800 000	-800 000	-	-	-
Akantus: Hagearkeologi	500 000	-	-	-	500 000	-500 000	-	-	-
Akantus: Reetablering hageanlegg	6 000 000	5 000 000	-	-	11 000 000	-11 000 000	-	-	-
Akantus: Herregården, Interiør	863 000	850 000	-	-	1 713 000	-1 188 000	-	-100 000	-425 000
Akantus: Nytt museum	-	1 500 000	-	-	1 500 000	-	-	-	-1 500 000
Akantus: Herregård og hage i Larvik på digitale flater	2 300 000	-	-	-	2 300 000	-2 300 000	-	-	-
Akantus: Resepsjon og butikk	-	1 000 000	-	-	1 000 000	-	-	-	-1 000 000
Digitalt THI-senter	500 000	500 000	500 000	-	1 500 000	-	-	-1 500 000	-
Hvalfangstmuseet: Utstilling om skipsbygging	300 000	-	-	-	300 000	-	-	-300 000	-
Sikringsmidler: Fornyng kameraovervåkning, Haugar	550 000	-	-	-	550 000	-330 000	-	-	-220 000
Haugar: Nytt lys i utstilling	950 000	-	-	-	950 000	-	-	-	-950 000
Haugar: Arena Haugar (skilting)	250 000	-	-	-	250 000	-250 000	-	-	-
Slottsfjellsmuseet: Ombygging foaje/kafe/resepsjon, del 2	1 300 000	-	-	-	1 300 000	-1 300 000	-	-	-
Middelalderstasjon: Lokaler under hvalhallen, Slottsfjellsmuse	300 000	500 000	-	-	800 000	-800 000	-	-	-
Slottsfjellsmuseet: Middelalderutrustning	150 000	-	-	-	150 000	-	-	-	-150 000
Midgard: Apsis III	200 000	-	-	-	200 000	-200 000	-	-	-
Midgard: Mulighetsstudie	2 000 000	-	-	-	2 000 000	-2 000 000	-	-	-
Eidsfoss: Ny utstilling	500 000	-	-	-	500 000	-300 000	-	-158 000	-42 000
Berger museum: Ny utstilling 2025 Transformasjonen	50 000	-	-	-	50 000	-50 000	-	-	-
Berger museum: Oppgradering utstilling 25-26	650 000	-	-	-	650 000	-650 000	-	-	-
Attraksjonsutvikling Berger museum (prosjektledelse)	1 309 000	-	-	-	1 309 000	-	-1 309 000	-	-
					-				
	21 322 000	12 170 000	2 530 000	1 840 000	37 862 000	-21 668 000	-8 149 000	-2 058 000	-5 987 000

På grunn av at det fortsatt mangler finansiering, er flere prosjekter tatt ut av investeringsplanen inntil finansiering kommer på plass. Flere av prosjektene som er med i investeringsplanen 2026-2028 har også behov for ytterligere finansiering. Dette er også årsaken til at det er satt opp lite planlagte investeringer i 2028 og 2029.

Handlingsrom 2026-2029

Vestfoldmuseets eiere ba i representantskapsmøtet 17.12.2021 om en konkret plan for hvordan selskapet kan redusere sine kostnader og eventuelt øke sine egeninntekter. Dette resulterte i dokumentet Handlingsrom 2023. På representantskapsmøtet 14.06.2024 ble det ytret ønske om en revisjon av dokumentet, og plan for å redusere kostnader og øke inntekter tas heretter inn i den årlige fire-årsplanen for økonomi.

Vestfoldmuseenes brede samfunnsoppdrag pålegger oss å arbeide for et sterkt faglig og økonomisk fundament. Dette gjøre vi ved å påse rett kompetanse, organisere virksomheten effektivt, sikre sterk finansiering og ha trygg økonomisk styring.

Vestfoldmuseene henter sine driftstilskudd fra stat, fylke og kommune, i tillegg til egeninntekter og private tilskudd/gaver. Vi lønner ca. 89 fast ansatte, fordelt på 78 årsverk. I tillegg lønner vi et betydelig antall sesongansatte årlig. Totalt står ca. 150 mennesker på lønningslista vår hvert år.

Våre ansatte er hovedsakelig bosatt i eierkommunene. Vårt oppdrag skaper attraksjon som gir eierkommunene økt tiltrekningskraft i form av besøk og tilflytting.

Om enkelte eiere reduserer sine tilskudd, så forholder vi oss til dette slik det beskrives i selskapsavtalen, ved reduserte aktiviteter hos den enkelte.

Områder for kostnadsreduksjon

Lønns- og personalkostnader

Lønns- og personalkostnader er selskapets største samlede utgiftspost. Over 60% av tilgjengelige ressurser brukes til å lønne ansatte. Det er utfordrende å redusere antall ansatte siden Vestfoldmuseene IKS er en tjenesteytende kompetanseinstitusjon hvis suksess i stor grad bygger på de ansattes tilstedeværelse og kompetanse. Vi arbeider allikevel med et mål om å holde lønnsutgiftene så lave som mulig. Organiseringen av selskapet på tvers av alle enheter gjør det mulig å hente synergier ved bruk av kompetanse og ressurser mer effektivt. Det er ingen automatikk i å erstatte ansatte ved avganger, vi er svært restriktive ved bruk av ekstrarhjelp og vi søker å dekke prosjektstillinger ved hjelp av eksterne midler. For 2026 holder vi en konservatorstilling vakant for å gi ekstra rom for ulike nødvendige investeringer.

Innkjøp/anskaffelser

Organiseringen av Vestfoldmuseene, med fagavdelinger på tvers av alle arenaer, gir god effekt mht. samdrift og synergieffekter. Mht. innkjøp og anskaffelser er effekten påtagelig. På områder som eksempelvis telefoni, rekvisita og IKT, ser vi store besparelser på innkjøp. Andre områder som er rett om hjørnet er kjøp av grafiske tjenester og kjøp av vektertjenester. Også her forventer vi å hente god effekt de neste årene.

Annet

Vestfoldmuseene har sagt opp kontorleieavtalen i Holmestrand og får en betydelig årlig besparing på husleie fra 2026. Personalet er flyttet til andre arenaer. I tillegg er prosjekt *Researcher in Residence* i Åsgårdstrand avsluttet og husleie på dette huset avsluttet fra og med 2026. Fra 2027 ligger det an til at Vestfoldmuseene ikke lenger skal drifte Berger museum. Det betyr et tilskuddstap på over 2 millioner kroner og som selskapet må tilpasse sine kostnader ut fra. En grundig prosess er under arbeid for å tilpasse oss til ny virkelighet fra 2027.

Områder for økte egeninntekter

Øke antall betalende besøkende

I Handlingsrom 2023 la vi inn mål om 10% økning i egeninntektene (salgsinntektene) i økonomiplan 2023-2026. Dette har vi hentet inn med god monn. Allikevel mener vi nå å se at dette vil være et for høyt tall i neste periode og legger inn 5% årlig økning i salgsinntekter i årene 2026-2029. Vi mener dette vil være realistisk, men vil kreve at vi tar betalt for tilbud til publikum som i dag er gratis.

Ny finansieringsmodell næringslivsarkiver

Vestfoldmuseene etablerte 01.01.2024 Næringslivsarkivet og arbeider etter en metodikk hvor næringslivet selv er med å finansiere arbeidet med bevaring av egne arkiver. Dette har ført til økte egeninntekter og det er forventet at dette samarbeidet med næringslivet også vil gi gode resultater i årene fremover.

Forslag til vedtak

Økonomiplan 2026-2029 vedtas.

Sak 16.25 Drammen kommune melder uttreden av IKS'et (ettersendes)

Saken om Drammen kommune og overdragelse av Berger museum ettersendes. Drammen kommune ønsker at Drammens Museum overtar driften av Berger museum fra og med 01. januar 2027.

Den 17. november 2026 behandles saken i Drammens Museums styre. Saken til representantskapet sendes deretter ut så fort som mulig etter dette, når vedtak er klart.